

Claus Rønlevs bibliotek

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Digitaliseret efter aftale med Selskabet for Danmarks Kirkehistorie. PDF-filen er kun til ikke kommercielt brug.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine mange tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

KIRKEHISTORISKE SAMLINGER,

FJERDE RÆKKE,

UDGIVNE AF

SELSKABET FOR DANMARKS KIRKEHISTORIE

VED

HOLGER FR. RØRDAM,

DR. PHIL., SOGNEPRÆST.

FJERDE BIND.

KJØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS UNIV. BOGHANDLER G. E. C. GAD.

THIELES BOGTRYKKERI.

1895--97.

Flensborgeren Mester Hans Lund,

Hofpræst i Rusland og siden Præst i Magleby ved
Skjelskør.

Af Holger Fr. Børdam.

I den første Del af Christian IV's Regjeringstid var der to Flensborgere af Navnet Lundius, Lundt eller Lund, der fik Ansættelse som Præster i Sjælland; Navnet tyder paa, at de have været Brødre eller dog nære Slægtninge. Den ene af dem (sikkert den yngste), M. Thomas L., født 1582 og død 1636 som Præst ved Marie-Kirken i Helsingør, er flere Gange omtalt i disse Samlinger¹⁾; den anden, M. Hans L., er derimod kun nævnet i Forbigaaende²⁾, men fortjener dog vistnok lidt større Opmærksomhed, hvorfor jeg her skal meddele, hvad jeg har fundet om ham.

Hans Lund var født i Flensborg, hvor hans Fader, Matthis L., var en anset civil Embedsmand, Moderen hed Ingeborg³⁾. Da Sønnen viste sig vel begavet, blev han holdt til Studeringerne, først i sin Fødebys Skole, og da han her havde gjort tilstrækkelige Fremskridt, sendtes han til Gymnasiet i Lybek, hvor han i høj Grad vandt sine

---

¹⁾ Ny kirkehist. Saml. III, 166 ff. 186 f. 202 f. 204. 3. R. III, 202. Jvfr. *Marmora Danica* I, 133 f. Møller, *Cimbria lit.* I, 368 f.

²⁾ Ny kirkehist. Saml. III, 183 Not. V, 147.

³⁾ Se Venusins udf. meddelte Testimonium for Johannes Lundius.

Læreres Bifald. Imidlertid døde hans Fader, hvilket gav Anledning til, at Sønnen 1598 begav sig til Kjøbenhavns Universitet, hvor han 1599 blev indskreven til Nydelsen af Kommunitetet¹). Da M. Jon Jakobsen Venusinus 1600 var bleven Professor, fik han denne lærde Mand til Privatpræceptor. Ved samme Tid eller noget senere blev han Alumnus paa Valkendorfs Kollegium, hvor han i Marts 1602 var Inspektør og førte Tilsyn med Bibliotheket²). Under sine Studeringer i Kjøbenhavn sluttede han sig nærmere til to jevnaldrende, siden bekendte unge Mænd, nemlig Povl Jensen Colding og Willich Westhoff. Vi skulle senere se Vidnesbyrd om deres fortrolige Samliv.

At Hans Lund maa have nydt Anseelse blandt sine samtidige, fremgaar formentlig deraf, at han blev udset til som (tydsk) Hofpræst at ledsage Christian IV's Broder, Hertug Hans, paa hans æventyrlige Bryllupsrejse til Rusland i Aaret 1602. Inden Afrejsen opfordrede Venusinus Lund til at indstille sig til den under hans Dekanat forestaaende Magisterpromotion³). Han undslog sig dog; men da ogsaa Kongen ytrede Ønske om, at han — vistnok for større Anseelses Skyld — skulde tage Graden, saa indstillede han sig til Prøven og blev 13. Juli 1602 kreeret til Magister af Venusinns⁴). Afrejsen til Rusland foregik den paafølgende 1. August. Der var ogsaa en anden Præst med paa Toget, Hr. Jordan Hansen Pfreundt, som tidligere er omtalt i disse Samlinger⁵), og som vel nærmest har været dansk Præst, medens Lund har været tydsk Præst.

¹) Han kaldtes ved denne Lejlighed: Johannes Lund Holsatus (Kommunitetets Matrikel).

²) Rørdam, Kbh. Univ. Hist. 1537—1621. III, 699, Not. Her skriver han sig selv: Lundt; senere (som Præst i Magleby) skrev han sig Lund.

³) Se ndf. aftrykte Testimonium.

⁴) Personalhist. Tidskrift III, 129.

⁵) Kirkehist. Saml. 3. R. VI, 468—71. 4. R. III, 608. Den 9. Juli 1602 udstedtes et kgl. aabent Brev af følgende Indhold: Hr. Jordan Hansen har for et Aar siden ladet trykke en Bog, kaldet

Her skal der ikke fortælles om Bryllupstoget, der fik et saa sørgeligt Udfald, idet den unge, haabefulde Prins døde af Feber i Moskov 28. Oktober 1602, inden han endnu havde set sin tilkommende Brud¹). Magister Lund holdt Ligtalen over ham den 25. Novbr. s. A. i den tyske Kirke udenfor Moskov²), og denne Tale udgav Forfatteren 11 Aar derefter, da han forlængst havde ombyttet det urolige og farlige Rejseliv blandt Ruslands Barbarer med en stille Virksomhed i en afsides sjælandsk Præstegaard. Titelen er ifølge Cimbria literata I, 368 (thi selve Skriftet synes ikke mere at findes her i Landet) følgende:

Leichenpredigt über Johannem den jüngern, Erben zu Norwegen, Hertzogen zu Sleswig, Holstein &c. der am 28. Oct. A. 1602 in Moskau selig ist entschlaffen, und am 25. Nov. begraben worden, aus Sir. xvii. Rostochii 1613. 8°.

At M. Hans Lund under sit Ophold i Moskov selv har været angrebet af en farlig Feber, erfares af nedenanførte Testimonium; mulig har det været omtrent paa samme Tid, som hans Herre laa syg, da ikke han, men den anden Præst, Hr. Jordan, blev kaldet til Hertugen nogle Dage før hans Død, for at berette ham³).

Det havde vistnok været Meningen, hvis Hertug Hans havde levet, at Mag. Hans Lund skulde være bleven hos ham. Nu vendte han tilbage med det øvrige talrige, men

---

•Jomfruens Lystgaard«, og anvendt megen Bekostning derpaa. For at han kan faa nogen Opretning for sin Udgift, bevilliges ham, at ingen her i Landet i de førstkommende 10 Aar maa optrykke hans Bog eller indføre den trykt andensteds fra. Sker det, vil Oplaget være forbrudt, halvt til Kongen og halvt til Hr. Jordan Hansen. (Sjæl. Registre Nr. 14, Fol. 381).

¹) L. Engelstoft, Udtog af Rigsraad Axel Gyldenstjernes Dagbog, holden paa hans Rejse til og under hans Ophold i Moskov 1602—3 (Hist. Calender 1814. I, 73 ff.

²) Jvfr. Pontoppidan, Gesta et vestigia Danorum extra patriam III, 478. Joh. Møller, Isagoge I, 185.

³) Historisk Calender I, 154.

af Sygdomme decimerede Følge i Sommeren 1603. Samme Aar udkom der i Lybek en anonym tydsk Beretning om Rejsefærden til Rusland, som med nogen Sandsynlighed kan tillægges M. Hans Lund, og som maa have vakt betydelig Opsigt, siden den optryktes flere Gange og 1606 udkom i dansk Oversættelse¹⁾. Hvad der taler for, at Lund kan være Forfatteren, er ikke blot, at Beretningen udkom paa Tydsk, men særlig at den tryktes i Lybek, hvor han var godt kjendt fra sit tidligere Ophold der.

Efter denne Fortid maatte det vel neppe have været vanskeligt for M. Hans Lund at have faaet en Ansættelse i Slesvig eller Holsten, om det havde været hans Ønske. Men han havde allerede faaet saa mange danske Forbindelser, at han foretrak at blive her, og 1604 kaldtes han — vistnok af Kansler Christian Friis — til Sognepræst i Magleby, det Sogn, hvori Kanslerens Herresæde, Borreby, ligger. Der var ikke dengang nogen Præstegaard i Magleby, men Præsten boede i Skjelskør, hvilket maatte regnes for en Behagelighed, især da Magleby ligger saa nær ved den nævnte Kjøbsted, at det ikke var forbundet med videre Ulejlighed at besørge Præstetjenesten i Magleby derfra. I Anledning af Lunds Kaldelse til Præst her i Landet udstedte hans gamle Privatpræceptor følgende Testimonium for ham, af hvilket en Del af de ovenfor meddelte Oplysninger om hans Levned ere uddragne, og hvorved de Efterretninger, som tidligere havdes om ham²⁾, i væsentlig Grad suppleres:

Jonas Jacobus Venusinus, Historicus Regius et
in alma Hafniensi Academiæ Eloquentiæ Professor,
Lectori benevolo S.

Ut viros non mole corporum sed animi virtute, ita
verba non abundantia sed sapientia et veritate metimur.

¹⁾ Se L. Engelstofts anf. Afhandling, samt G. L. Wad, Meddel. om Dimmitterede fra Herlufsholm II, 7 f. Bibliotheca Danica III, 67.

²⁾ I Cimbria lit. I, 367 f. Zwergius, Sjæl. Cleresi. S. 606 f. Wormii Lexicon I, 627. Wiberg, Præstehist. II, 363.

Præstare enim putamus pauca sapienter et vere dicere, quam rem non magni precii multis verborum colorare lenociniis. Præsertim in aliis commendandis anxie cavendum censemus, ne quod verbum nobis præter veritatis normam excidat. In eo itaque scriptorum genere parciores quam promptiores esse viros graves decet. Quamquam autem in laudando æque atque vituperando modus a parcis servetur, imo huic vel isti negotio gnauiter expediundo præcepta extent, quorum ductum, qui vulgo scribunt, plerique sequuntur; nobis tamen secus in Reverendi hujus et Clarissimi viri M. Johannis Lundii commendatione faciendum. Neque enim vel ipsi ablandiri, vel aliis fucum facere est animus. Havt aliter igitur ac si jurato mihi testimonium esset ferendum, singula quasi ex concepto enuntianda, quæ optimus quisque, quo virtutem et veritatem majoris facit, eo benignius interpretabitur. Quum ergo M. Johannem hunc multis, quod merito possemus, laudibus cumulare, nostri non sit instituti, neque sane quibus majoribus, quæ patria sit ortus, et id genus cætera prolixè atque pompose de prædicare est necesse, honestis tamen atque honoratis ipsum parentibus natum beneque educatum indicare, præter rem non erit. Matthia ergo Lundio patre, qui Flenesburgi, propter egregiam in publicis negotiis navatam operam, hodieque toti fere populo in ore est; Yndebari vero matre natus est, matrona sane lectissima atque honestissima, quod eo dicimus, quod ipsam ipsi probe noverimus. Hi parentes summa cura filium a teneris usque institui fecerunt, inque patria primum schola prima literarum rudimenta ubi percepisset, Lubecum ad cognatos miserunt, ibique, cum esset ingenio felici, summaque ope atque vi ad bonas artes capessendas conniteretur, tantum profecit, ut magistris suis ingentem de se spem et expectationem concitarit. Tandem defuncto parente, in hanc Portuensem commigravit Academiam. Ubi quadriennium totum summa cum industriæ et innocentiae laude vixit. Intereaque temporis Collegii Falkendorphiani ejusdemque Bibliothecæ custos

constitutus diligentiam et dexteritatem suam in hoc munere havt minus quam in aliis omnibus Senatui Academico ita testatam fecit, ut omnium sibi gratiam et faventiam facile conciliarit. Cum autem inter meos esset clientes, ipsiusque doctrina et vitæ integritas mihi satis esset perspecta, honores ipsi, quos vocant Magisterii Philosophici, detuli, quos cum diutule modeste detrectaret, jussu tandem Serenissimæ Majestatis regię acceptabat. Ipsi igitur, quod bene vortat, vna cum duodecim aliis virtute et doctrina præstantibus viris Anno superiore, Mensis Julii die xiii honoris illius insignia ratione officii contuli. Quod præmium esse virtutis et eruditionis voluimus, quam in ipso liquidissime deprehendimus. Cumque ab illustrissimæ memoriæ Principe Johanne Friderici f. Duce Slesvicensium et Holsatorum, ut ipsi a Sacris esset, vocaretur, compositis heic rebus suis, cum ipsius Celsit. ad Moscos deinceps abiit. Quo tandem ex hisce abblandientis mundi miseris evocato, M. Johannes Lundius cum Commissariis regiis reliquoque comitatu domum ad nos rediit, ardenti prius et periculosa apud Moscos febrī correptus, de cujus salute restituta et felici reditu, quanquam in communi totius regni luctu, gratulamur tamen, et feliciorē atque tranquilliorē deinceps vitæ cursum ipsi animitus precamur. Quia autem M. Johannes ea morum suavitate, ea ingenii felicitate, eaque prompti et verecundi oris facundia, eo demum doctrinæ thesavro est instructus, ut bonis et doctis viris non possit non placere, cumque de ipso juvando et ornando Summa Majestas Regia solícite cogitet, ipsum pluribus ad calcem hujusce narrationis commendare non est opus, sed illum, qua cepit via, ad arduam illam virtutis et veritatis arcem pleno passu deinceps, ut hactenus, grassari jubemus, ut exantlatorum laborum fructum demum percipiat. Quod ut brevi fiat, Deum toto pectore rogamus. Vale Lector. Hafniæ 8 Junii Anno 1604.

Sub facultatis Philosophicæ sigillo¹⁾.

¹⁾ Afskrift i Kgl. Bibl., Ny kgl. Saml. 271. 8°.

Nogen Tid efter at M. Hans Lund var kommen til Sæde i den for Præsterne i Magleby af Kong Christian III anviste Præstegaard i Skjelskør — af Hensyn til Gaardens Plads betegnede han gjerne senere som »Mester Hans bag Kirken¹⁾« —, saa indtraadte han 12. Januar 1606 i Ægteskab, som det vil ses af følgende Indbydelse til Bryllupet, som han har tilstillet en æret Ven, Dr. Jonas Charisius, der var Embedsmand i Christian IV's tyske Kancelli²⁾.

Jhs.

S. Magnam vim ad conciliandum hominum studia et voluntates in veræ virtutis et humanitatis admiratione sitam, tu ornatiss. vir, amice desideratissime, testis esse poteris indubitata fidej. Ante biennium etenim cum egregias virtutes Joannæ Vedzelianæ viderem, studio ipsius incensus sum magno: quod deinde nec dies extinxit, avt imminuit, sed avxit. Et potissimum cum non ita multo post oblata sit occasio cum illa colloqvendi. Tum enim degustata sva- vitate morum ejus, optavi quidem sæpius, ut animi mej propensio aliquo non vulgari pateret officio. Annuit avtem Deus desiderio meo tandem: sicut semper paratissimus est erga liberos suos, effecitqve, ut junctis tenaciter animis nostris, ipsam mihi uxorem desponderim, suffragiis matris ejus et aliorum honestissimorum hominum, qvorum illa causa intererat, qvod bene vertat Deus triunus, cui gloria in omnia secula, Amen. Verum enimvero, cum res meæ coeperunt tandem esse hoc loco et statu, qvi Dei gloriæ et Reipub. Christianæ usui esse possit, læta Catastrophe filium hoc abrumpendum constitui: solennitate nuptiarum *σὺν θεῷ* 12. Januarii Anni inseqventis 1606 celebrandarum adductus. Etenim, si ex carcere ad metam propositam excurrere stadiodromis honestum est, atqve qvi pedibus vincit

¹⁾ P. Friis Edvardsen, Underretn. om Skjelskør, S. 317 (Bogens 57de Kapitel har til Overskrift: Om Mester Hans bag Kirken).

²⁾ Af denne Mand har jeg leveret en kort Levnedbeskrivelse i Dansk biogr. Lex. III, 436 ff.

gloriosum, quanto magis illi applausu veluti decorantur, qui cursum vitæ confecerunt ab inhonestate et infamia abducentem. Ad te appello, vir clariss. ornatiss., cui cum exploratissimum sit, maximum hoc opus esse Dej, dualitatem unitatem facere, animosque duorum in unitate jungere; rogo etiam atque etiam officiose, ut si quæ pietas in te redundet erga artium liberalium studia, atque si me memorem, si gratum fore existimare poteris, interesse digneris isto die solennitati nuptiarum nostrarum, actumque hunc lingvis et precatione, ut inquit Pavlus, nobiscum sanctificare hilarique animo pia gaudia nostra avgere, havd dedigneris. Hoc nomine, vir clariss., voto meo satisfeceris abunde, ut si liceat unquam aliquod gratitudinis argumentum vicissim ostendere, faciam id animo paratissimo. Vale. Skelskøræ, postridie nativitatis Christi An. 1605.

T. A.

M. Johannes Lundius.

Udskrift: Clarissimo et amplissimo viro D. Jonæ Charisio, Juris et Medicinarum Doctori, in Cancellaria Regia existenti, Domino et amico meo reverenter colendo¹⁾.

Sikkert er der udgaaet mange flere Bryllupsbreve i samme højtidelige Stil, og Digte til Brudefolkenes Ære har det neppe manglet paa. Brudgommens Ven, M. Willich Westhoff, der 1604 var bleven Rektor paa Herlufsholm, skrev saaledes et endnu bevaret Digt med Overskrift: »In ignem conjugalem M. Johannis Lundii et Johannæ Wesseliæ, 1606²⁾«.

Johanne Vesselsdatter, der altsaa blev M. Hans Lunds Hustru, var uden Tvivl en Datter af M. Vessel Pallesen, forhen Kantor i Lunds Kapitel, og Søster til Karen Vesselsdatter, der var gift med M. Hans Rasmussen Skomager, Professor ved Kjøbenhavns Universitet.

¹⁾ Original i Kgl. Bibl., Ny kgl. Saml. 1305 Fol.

²⁾ W. Westhovii Poemata II, 112 f.

Fra Bryllupsaaret er vistnok ogsaa et andet Digt af Westhoff, stilet til hans to gode Venner, M. Hans Lund og M. Povl Jensen Kolding, i Forening, hvori Forfatteren paa en smuk Maade omtaler deres tidligere fortrolige Samliv. Det lyder saaledes:

Ad Johannem Lundium, Ecclesiæ Maglebianæ pastorem,
 et
 M. Paulum Janum Colding, scholæ Alburg. Rectorem.

O partes animi probatiores
 Jane et Paule, mei, pares amici:
 Ecquid Westhovij memor Poëtæ
 Vestras cura subit novatque mentes?
 Terni, seu Charites (recordor) olim
 Juncti viximus, omne dividentes,
 Quod Sors lubrica traderet ferendum.
 Si quis lætus erat, simul decenter
 Lætati sumus: aut acerba si quis
 Ferret, tristia quisque sentiebat,
 Nunc ad munia singulos Jehova
 Legavit sua: dissiti locorum
 Hinc vallo sumus invicem remoto;
 Sed tu, Paule, nimis: propinquiores
 Noster Janus Egoque. Janus ille,
 Si nescis, ter amice Paule, cinctu
 Constrictus Veneris jacet, suamque
 Amplexu fovet integro Joannam.
 Verum quis tua novit acta? forsan
 Devinctus simili jaces catenâ.
 Læti vivite perpetim sodales,
 Jane et Paule, mei probatiores¹⁾.

Da Thronfølgervalget skulde foregaa 1608, og Præsterne i hvert Herred i den Anledning skulde udse tre Valgmænd,

¹⁾ W. Westhovii Poemata I (Lips. 1607), p. 149 sq.

var M. Hans Lund, sammen med Provsten Mogens Jensen i Krummerup og Hr. Rasmus Jensen i Vindinge, Flakkebjerg Herreds deputerede. To Aar efter foregik Hyldingen; da var ovennævnte Præst i Vindinge afløst af Lunds gode Ven, M. Povl Jensen Colding, som imidlertid var bleven hans Efterfølger baade i Præsteembede og Ægteskab¹). Da Vindinge (nu Fuirendal) ikke ligger langt fra Skjelskør, er det rimeligt, at de to gamle Venner jævnlig have mødtes. I Aaret 1612 skrev Willich Westhoff atter et Digt til M. Hans Lund og M. Povl Jensen Colding i Forening²), og da Lund Aaret efter udgav den Ligprædiken, han i sin Tid havde holdt over den unge Kongesøn, hvis Præst han havde været, ledsagede Westhoff den, sikkert efter Forfatterens Opfordring, med et (ældre) latinsk Klagedigt³).

Et andet litterært Arbejde af M. Hans Lund var hans Ligprædiken over Fru Dorthe Friis, en Søster til den afdøde Kansler Christian Friis til Borreby og Enke efter Oluf Daa til Ravnstrup. Efter sin Mands Død (21. Jan. 1600) havde Fruen boet i flere Aar paa Ravnstrup, indtil hendes Søn, Claus Daa, giftede sig; thi da flyttede hun til Fraugdegaard i Fyn. Efter Broderens Død (1616) tog hun imidlertid Bolig paa Borreby i Magleby Sogn og kom derved i Forbindelse med M. Hans Lund. Da hun 1618 under et Besøg hos Sønnen paa Ravnstrup var bleven meget syg, lod hun sig vel berette af Stedets Sognepræst, Hr. Jakob Lauritzen i Herlufmagle, Provst i Tybjerg Herred, men der blev dog sendt Bud til M. Hans Lund, at Fruen ønskede at tale med ham. Han indfandt sig da ogsaa og var hos hende i flere Dage og prædikede for hende Søndag d. 21. Juni. Efter Fruens snart paafølgende Død holdt han Ligtalen, der paa Familiens Foranstaltning blev udgivet under følgende meget udførlige Titel:

¹) Ny kirkehist. Saml. V, 147.

²) W. Westhovii Poemata II (Rost. 1621) p. 53.

³) W. Westhovii Poemata I (Lips. 1607) p. 156 sq., cfr. II, 129.

En christelig Ligprædicken, som bleff sørgelig holden aff Prophetens Micheæ 7. Capitel til en prijslig oc lofflig Ihukommelse Den Erlige, Velbyrdige oc Salige Frue, Fru Dorothe Frijs til Borreby, som vaar Erlig, Velbyrdig oc Salig Oluff Daais til Ravnstrup &c. Effterleffuerske: Oc hensoff sact oc salig vdi Herren paa Raunstrup den 30. Junij, ved 9 slet om Aftenen, vdi hendis Alders 75. Aar oc nogit paa det siette: oc bleff fremsat vdi Erlige, Velbyrdige Rigens Høywijse Raads, mange Adels oc got Folckis nærværelse, der hendis Velbyrd: Lijg met stor Process oc Ære blev hederlig begraffuen vdi Hellufmagle Kircke, som skeede den 15. Julij Aar 1618. Af Hans Lund, Flensburgense. Kbh. 1618. 4°.

Fortalen er rettet til Claus Daa til Borreby og Ravnstrup, Befalingsmand over Trondhjems Len¹⁾, med Hustru, Fru Ingeborg Pasberg, samt til Enevold Seefeld til Visborg med Hustru, Fru Hilleborg Daa, afg. Fru Dorothe Friis's Børn og Svigerbørn. Den er dateret: Af Magleby Præstresidens 28. Okt. 1618, »paa hvilken Dag den stormægtige, højbaarne Fyrste og Herre, Hertug Hans den yngre (etc.), er for 16 Aar siden salig hensoven udi Herren i Moskov, og siden den 25. November i Schlavodde med fyrstelige Ceremonier er bleven begraven udi utallige mange Danskes, Tydskes, Rydsers, Moskoviters, Tartarers og Polakkers Nærværelse«. — Derefter følger et længere dansk Digt om Døden og Opstandelsen, undertegnet J. L. (vistnok Johannes Lundius). I selve Ligprædiken findes ogsaa indstrøet enkelte danske Vers.

Foran i det Kongl. Bibliotheks Exemplar af denne Ligprædiken findes følgende egenhændige Tilskrift:

---

¹⁾ Denne Betegnelse har forledet Johs. Møller til i Cimbria literata I at gjøre M. Hans Lund til Præst i Norge.

Erlig och Welbyrdig mand Ebbe Munck thill Fiellebro, Kong. Maytt^e befalningsmand och Slotzherre paa Antuorskouff, med sin kiere hussfrue, Erlige och Welbyrdige Frue, Fru Cicel Høg etc. thill itt tacknemmelighedstegn forehret aff

Hans Lund.

Efter at Flakkebjerg Herred paa Grund af dets ualmindelig store Omfang var blevet delt i to, var M. Hans Lund Provst i Vester Flakkebjerg Herred, medens hans Ven M. Povl Jensen Colding var Provst i Øster Flakkebjerg Herred. Vi kjende dog ikke med Vished Aaret, da Lund tiltraadte som Provst¹⁾.

Følgende Brev af 1630 til ham fra Universitetet meddeles her, fordi det formentlig stadfæster den tidligere udtalte Formodning om, at han var Svoger til den i Aaret 1614 afdøde Professor Hans Rasmussen Skomager, hvis Enke, Karen Vesselsdatter, som omtales i Brevet, var død 1620 i trange Kaar, efterladende flere Børn.

Woris gandske venlig Hilsen forsendt med Gud vor Herre. Kiære M. Hans Lunde, tilforladendes gode Ven, nest venlig Tacksigelse for bevist gode giffue wi Eder her met venligen tilkiende, at wi haffue fornummet nogle at støde sig paa det Skiffte, som er skeed effter Karene M. Hans Skomagere, nu salige met Gud, mellem deris efterleffvende Børn. Och er derfor voris venlige Begiering till Eder, at I ville vel giøre och met første Leilighed komme hjd ud till oss, tagendes med Eder hues I, samme Skiffte anlangendis, haffuer, paa det wi der udaff all Leiligheden kunde forfare, och wi icke i fremtiden schulle høre ilde der faare som de, der met samme skiffte iche haffuer haft tilbørlig opsiun. Wi tiene Eder igien i alle muelige maader. Och wille her met haffue Eder Gud

¹⁾ Wiberger siger (II, 363), at M. Hans Lund blev Provst 1624 eller 1631.

befahlet till Liff og Siæll. Datum Kiøbenhaffn den 23. Julii Anno 1630¹⁾).

I sit Ægteskab havde M. Hans Lund Sønnen Matthis, født i Skjelskør 2. Maj 1607²⁾). Han blev 1627 Student fra Herlufsholms Skole³⁾). Under sit Ophold ved Universitetet var han i Huset hos Professor Hans Hansen Resen, ved hvis Anbefaling »han blev befordret til Grev Valdemars Hof paa Sorø for at have Indseende med den unge Greves Studeringer og Exercitier«. Men da hans Fader var bleven svagelig og ønskede ham til Kapellan, opgav han denne »anseelige Condition« og blev ordineret 15. Febr. 1633 til personel Kapellan i Magleby. Da han i 8 Aar beklædte denne beskedne Stilling, havde han haabet ved Faderens Død 1641 at blive dennes Eftermand. Det var derfor en betydelig Skuffelse for ham, da Patronen paa Borreby kaldte en anden. »Da nu Hr. Matthis Lund var uden Levebrød, indgik han Ægteskab med en Kjøbmandsenke i Skjelskør, ved Navn Bodel Frenedes; der boede de i nogle⁴⁾ Aar og nærede sig skikkeligen, hun ved at drive smaat Kjøbmandskab, og han ved at assistere Præsterne i Byen og i Herredet, naar de begjærede hans Tjeneste«. Endelig blev Hr. Matthis Lund 3. Juli 1661 Præst paa Aggersø og Omø, i hvilken Stilling han døde 6. Decbr. 1693. Han var to Gange gift, men efterlod ingen Børn. Den høje Leve- og Embedsaldersom G. Treschow og andre Personalhistorikere tillægge ham, maa reduceres noget; men han blev dog en meget gammel Mand.

¹⁾ Konsistoriets Kopibog II, 264—5.

²⁾ Hos G. Treschow (Danske Jubel-Lærere, S. 181 ff.), hvor en Biografi af ham findes, angives 1602 som hans Fødselsaar, en Fejl, som gaar igjen hos forskellige Forfattere.

³⁾ Leth og Wad, Dimitterede fra Herlufsholm, S. 22 f.

⁴⁾ Man skulde have ventet: mange, da der faktisk gik 20 Aar hen mellem M. Hans Lunds Død og det Aar, da Sønnen atter blev Præst. G. Treschows Fortælling er ovenfor benyttet.